

تعطیلی ۴۰۰ کارگاه

طی ۳۰ سال گذشته

وی در ادامه گفته‌هایش بیان می‌کند: «حدود ۳۰ سال قبل در همین محله بیش از ۵۰۰ کارگاه تولید جارو وجود داشت و همه خانواده‌ها جاروباف بودند، اما به مرور زمان جاروبرقی پایش به منازل باز شد و از طرفی خرید جارو از رونق افتاد و تاکنون حدود ۴۰۰ کارگاه تعطیل شده است». این تولیدکننده جارو، مردادو شهر یورماه برای تهیه مواد اولیه جارو به استان‌های مختلفی سفر می‌کند. او در این باره بیان می‌کند: «معمولا جاروها را بر روی زمین به صورت هکتاری یا کیلویی خریداری می‌کنم. قیمت هر هکتار حدود ۵ تا ۶ میلیون است که بستگی به کیفیت جارو دارد. جارو را خودم به اتفاق تعدادی کارگر درومی‌کنیم و سپس به مشهد منتقل و تبدیل به جارو می‌کنیم».

از بذرتا جارو

عباس جعفری نسب مراحل کشت محصول جارو را این طور شرح می‌دهد: «زمین بایر را در فصل پاییز شخم می‌زنیم و اسفند یا فروردین بذرها بر روی زمین می‌پاشیم. حدود ۶ ماه زمان می‌برد تا محصول، آماده برداشت شود. قبل از برداشت، یکسری اقدامات از جمله وجین کاری (حذف علف‌های هرز)، آبیاری هر ۱۵ روز و سم‌زدایی را باید انجام داد تا محصول آماده برداشت شود. جارو بیشتر در شهرهای درگز، کلات نادری، بجنورد، میانه تبریز و... کاشت می‌شود و البته بهترین جارو، محصول میانه تبریز است که کیفیت و قیمت بالاتری نسبت به سایر جاروها دارد».

مراحل ساخت جارو

آقای جعفری نسب در کارگاه کوچک خود روزانه حدود ۱۰۰ جارو تولید می‌کند. او برای تولید جارو مراحل مختلفی را انجام می‌دهد تا جارو وارد بازار فروش شود. او توضیح می‌دهد: «جارو هایی که از اقصای نقاط خراسان و... خریداری می‌کنیم، به مشهد منتقل و در انبارهای خود نگهداری می‌کنیم. برای تولید جارو به اندازه نیاز، به کارگاه کوچکمان جارو منتقل می‌کنم. در مرحله اول، برگ‌های اضافی و تخم‌های جارو را از جاروها جدا می‌کنیم. در مرحله دوم، جاروها را به مدت ۶ ساعت خیس می‌کنیم تا در موقع تولید حالت شکنندگی نداشته باشد. مرحله سوم، مرحله قوده گیری است. در این مرحله دسته‌های کوچک جارو در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و سیم مفتولی با دستگاه دست‌ساز به نام «دال» به دور دسته جارو محکم پیچیده می‌شود تا موقع جارو زدن، از هم نپاشد. دوخت و دوز جارو مرحله آخر کار است. این قسمت کار، بیشتر توسط خانم‌های محله تلگرد انجام می‌شود و یکی از قسمت‌های مهم کار، دوخت و دوز است، چرا که باید با دقت بالای سیم و نخ‌های پلاستیکی دوخته شود تا طول عمر جارو بیشتر شود. هنگام فروش، دسته جارو را به وسیله چسب‌های پهن می‌بندیم تا دست خانم‌های خانه‌دار توسط سیم‌های مفتولی آسیب نبیند».

حمایت از تولیدکننده

در خیابان صاحب‌دلان، جلوی یکی از مغازه‌های جاروفروشی، فردی را می‌بینم که حدود ۲۰ جارو خریداری کرده و در حال جانمایی در صندوق عقب ماشین خود است. با او هم کلام می‌شوم. او می‌گوید: «۱۷ سال است که ساکن مشهد هستم. اصالتاً بیرجندی هستیم و هر سال بنا به سفارش اقوام در روستایمان، تعدادی جارو از این محله خریداری می‌کنم و برایشان می‌برم. خدا رو شکر همه راضی هستند. من هم بدون هیچ سودی برایشان می‌برم. می‌خواهم با این کار از تولیدکنندگان این محله حمایت شود». وی در ادامه می‌گوید: «به نظر من مسئولان باید توجه بیشتری به کسب و کار اهالی این محله داشته باشند. اگر پاساژ بزرگی فقط ویژه جاروفروشان احداث شود، با این کار مشتریان بیشتری به این محله می‌آیند و بازار جاروفروشان رونق می‌گیرد؛ البته درخواست دیگری هم که داریم، این است که مسئولان برای این مشاغل تبلیغات محیطی انجام دهند».

مشکل دفع ضایعات

جارو

تولیدکننده جاروی محله تلگرد، به مشکلات جاروبافی اشاره می‌کند و می‌گوید: «برای ضایعات جارو، جاومکان نداریم و ناچاریم این ضایعات را به وسیله خودرو، خارج از شهر منتقل کنیم که هزینه زیادی برای ما دربردارد. از مسئولان درخواست داریم برای حمایت از ما در این زمینه تدابیری ببندیشند». وی یکی دیگر از مشکلات کاری خود را بیان می‌کند و می‌گوید: «با اینکه مجوز داریم و زیر نظر اتحادیه مشغول به کار هستیم و سالانه مبالغی برای تمدید مجوز پرداخت می‌کنیم، ولی متأسفانه بیمه نیستیم. تاکنون مراجعه کرده ایم و مسئولان بیان کرده‌اند باید به صورت آزاد بیمه شویم».

جاروی خوب باید...

برای تشخیص جاروی خوب، آقای جعفری نسب شاخصه‌هایی مدنظر دارد و می‌گوید: «جارو باید پر پشت باشد، دوخت و دوز آن سفت و محکم باشد، جارو رسیده باشد؛ یعنی رنگ آن سبز نباشد. شهروندان دقت کنند برخی از تولیدکنندگان قسمت‌هایی از جارو را قرمز رنگ می‌کنند تا بیانگر رسیده بودن آن باشد، در حالی که این طور نیست. جارو نرسیده است و عمر و کیفیت خوبی ندارد. ممکن است رنگ جاروها به فرش‌هایی که رنگ روشن دارد، منتقل شود و باعث ناراضی مشتری شود. دسته بندی منظم هم، یکی از ویژگی‌های مهم جاروی خوب است. جاروی خوب محله تلگرد، حدود ۱۰ هزار تومان قیمت دارد؛ البته این قیمت نسبت به سایر نقاط کشور حدود دوسه هزار تومان گران‌تر است و آن هم بابت کیفیت بالای جاروست».

صادرات جارو

برای تولید هر جارو، سه نفر در کارگاه، درگیر کار هستند تا به مرحله فروش برسند. در این باره جعفری نسب می‌گوید: «روزانه در محله تلگرد حدود ۱۵۰۰ جارو تولید می‌شود. حدود ۱۰۰ کارگاه تولیدی در این محله وجود دارد. بعضی از کارگاه‌ها نیروهای آن به ۷ نفر می‌رسد. در کارگاه تولیدی خودم روزانه به صورت میانگین ۱۰۰ جارو تولید می‌شود. برخی در همین مشهد به فروش می‌رسد و تعداد زیادی را به شهرهای تربت حیدریه، گناباد، نیشابور و... ارسال می‌کنم؛ البته مشتریان هم از شمال کشور، تهران، شیراز و اصفهان داریم. جاروی تولیدی تلگرد، کیفیت بالایی دارد و البته تولیدکنندگان، نهایت تلاش خود را به کار می‌گیرند تا محصول خوبی به دست مشتریان برسانند و همین عامل باعث شده است شهرت کشوری پیدا کند».

